
Strateginen sopimus 2017, kj-toimiala

1.1 Kuvaus toiminnasta (kh)

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallituksessa on konsernijaosto. Konsernijaoston tehtävänä on huolehtia keskitetyistä palveluista, joita ei ole annettu kaupunginhallituksen, lauta- tai johtokuntien tehtäväksi sekä konserniohjauksen kehittämisestä ja niiden yhtiöiden, osuuskuntien ja yhdistysten sekä säätiöiden omistajaohjauksesta sekä valvonnasta, joiden osakkaana tai jäsenenä kaupunki on tai joissa kaupungilla on määräysvalta tai yhtiöjärjestykseen tai sääntöihin perustuva oikeus nimittää hallituksen tai muiden toimielimien jäseniä.

Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii konserninhallinto, seitsemän palvelukeskusta, Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos, Vesiliikelaitos sekä 23 strategista yhteisöä. Strategisten yhteisöjen osalta kaupunginhallitus on delegoinut valvontavastuunsa konsernijaostolle, joka huolehtii yhteisöjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden määrittelystä ja seurannasta.

Kaupunginjohtaja johtaa ja valvoo kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa ja taloutta sekä toimielinten ja laitosten toimintaa ja muuta kaupungin toimintaa. Kaupunginjohtaja johtaa konserninhallintoa, kaupungin edunvalvontaa ja kansainvälisiä suhteita. Kaupunginjohtaja vastaa kaupungin yleisestä elinkeinopolitiikasta, tiedottamisesta sekä tarpeellisen vieraanvaraisuuden ja huomaavaisuuden osoittamisesta. Kaupunginjohtaja edustaa kaupunkia koti- ja ulkomaisissa sidosryhmätilaisuuksissa ja neuvotteluissa.

Kaupunginjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivat kolme konserninhallinnon ryhmää: hallintoryhmä, talous- ja strategiaryhmä sekä kaupunkikehitysryhmä. Kullakin ryhmällä on kaupunginjohtajan välittömässä alaisuudessa toimiva johtaja. Palvelukeskusten hallinnollisen johtamisen kaupunginjohtaja on delegoinut konserninhallinnon ryhmiin kuuluville johtajille.

Konserninhallinnon tehtävänä on huolehtia kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston päätöksenteon valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta sekä avustaa kaupunginhallituksen puheenjohtajaa tälle johtosäännössä annettujen tehtävien osalta, avustaa kaupunginjohtajaa ja apulaiskaupunginjohtajaa kaupungin hallinnon ja taloudenhoidon johtamisessa sekä toiminnan ja talouden johtamisessa.

Palvelukeskuksen tehtävänä on tuottaa kaupunginhallituksen päättämiä palveluja kaupunkikonsernille ja ulkoisille asiakkaille. Palvelukeskuksen johtaja johtaa ja valvoo kaupunginhallituksen konsernijaoston ja kaupunginjohtajan alaisena palvelukeskusta ja vastaa sen kehittämisestä, taloudesta ja toiminnasta sekä asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta.

Kaupungissa toimivat johdon tukena talouden, henkilöstön, viestinnän, strategian ja kehittämisen, hankintojen sekä lakipalveluiden matriisitoiminnot, joiden tehtävänä on ohjata tehtäväalueensa toimintojen ja resurssien käyttöä kaupungissa.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät (kh)

Talouden näkymät

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen bruttokansantuote (BKT) kasvoi 0,5 prosenttia vuonna 2015. Talous kasvoi ensimmäistä kertaa vuoden 2011 jälkeen, sillä BKT supistui 1,4 prosenttia vuonna 2012, 0,8 prosenttia vuonna 2013 ja 0,7 prosenttia vuonna 2014.

Huhtikuun 2016 alkuun mennessä julkaistuissa talousennusteissa arvioidaan Suomen vuoden 2016 talouskasvun nopeutuvan lievästi vuoteen 2015 verrattuna: ennusteet vaihtelevat yleisesti 0,5 - 1,2 prosentin välillä.

Valtiovarainministeriön 14.4.2016 julkaistussa Taloudellisessa katsauksessa ennustetaan vuoden 2016 talouskasvuksi 0,9 prosenttia. Maltillista kasvua vauhdittavat erityisesti monen vuoden supistumisen jälkeen nousuun lähtevät yksityiset investoinnit.

Huhtikuussa 2016 julkaistussa Työ- ja elinkeinoministeriön ja ELY-keskusten Alueelliset kehitysnäkymät 1/2016 -katsauksessa todetaan, että Turun telakan (Meyer Turku) aseman vakiintuminen omistajanvaihdoksen myötä on ilmeisesti heijastunut laajasti Turun seutukunnan yrityskehitykseen ja asukkaisiin. Katsauksen mukaan sekä tuoreimmassa Varsinais-Suomen maakuntaennusteessa että tuoreimmassa pk-barometrissa seutukunnan yritysten näkymät ja odotukset ovat hyvin myönteiset myös valtakunnallisessa vertailussa.

Turun telakan tilauskannan vahvistuminen useilla risteilijöillä merkitsee tuotantomäärän nousua 30 % nykytasoa korkeammaksi vuoteen 2020 asti. Meyer Turku on käynnistänyt telakan pitkäjänteiseen kehittämiseen tähtäävän investointiohjelman, josta on julkistettu telakan uuden suurnosturin hankkiminen ja Piikkiön hyttitehtaan uudistaminen. Myös meriteollisuuden muut yritykset ovat saaneet tilauksia mm. Saksasta.

Lääketeollisuuden yrityksistä Bayer on katsauksen mukaan investoinut Turussa merkittävästi ehkäisyimplanttien tuotantoon. Myynti on kasvanut nopeasti ja se oli vuonna 2015 lähes 1 Mrd €. Myös Orion laajentaa tuotantokapasiteettiaan. Lääketeollisuus on Turulle tärkeää korkean jalostusarvon ja korkean osaamisen tuotantoa, jonka henkilöstön määrä on noin 1 500.

Rakentamisessa pitkään heikkona jatkunut kehitys on Turun seutukunnassa päättyvässä ja vuodesta

2016 on tulossa katsauksen mukaan tuotannon kasvuvuosi. Turussa rakentamisen aloitukset kasvoivat Turun rakennusvalvonnan tietojen mukaan vuoden 2016 ensimmäisellä neljänneksellä hyvin voimakkaasti viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Kaupan alalla työllisyys uhkaa katsauksen mukaan heiketä Turun seutukunnassa ostovoiman laskun ja kaupan rakennemuutosten takia. Muiden palvelualojen liikevaihto on kehittynyt koko Varsinais-Suomessa melko hyvin ja vuosina 2014 - 2015 kasvu on ollut yllättävän tasaista.

Alueelliset kehitysnäkymät- katsauksessa arvioidaan Turun seutukunnan tulevan 6 kk:n taloudelli-

sia näkymiä kokonaisuudessaan siten, että elinkeinon ja yritystoiminnan tilanteen odotetaan olevan nykyistä parempi ja työllisyystilanteen pysyvän ennallaan. Vastaavasti tulevan 12 kk:n kuluttua sekä elinkeinon ja yritystoiminnan että työllisyystilanteen odotetaan olevan nykytilannetta parempi.

Kuntatalous

Kuntatalouden tulevaisuudennäkymät ovat erittäin haasteelliset. Heikko taloustilanne näkyy verotulojen laimeana kasvuna. Väestön ikärakenteen muutoksesta johtuva kuntapalvelujen kysynnän kasvu näkyy kuntien menojen tuloja korkeampana kehityksenä. Työttömyys tulee pysymään korkeana. Kuntien velkaantuminen on ollut ja tulee olemaan voimakasta johtuen ensisijaisesti suurista investointi- ja peruskorjaustarpeista.

Kilpailukykysojimus ja hallitusohjelman toimenpiteet muuttavat merkittävästi kuntien tulonmuodostusta. Työkustannukset alenevat, mutta samaan aikaan vastaavat alenemat leikataan pois valtionosuuksista. Kilpailukykysojimuksen kokonaisvaikutus kuntatalouteen arvioidaan olevan noin 90 milj. euroa taloutta heikentävä. Peruspalveluihin kohdistuu lukuisia normimuutoksia ja vastuunjakomuutoksia kuntien ja valtion välillä. Kuntien laskennalliset kustannussäästöt vähennetään valtionosuuksista. Kuntien vastuulle jää valtionosuusleikkauksia vastaavien sopeuttamistoimenpiteiden toimeenpano. Talouspainetta lisää laskennallisiin kustannuksiin sisältyvät kunnan näkökulmasta kiinteät kustannukset.

Maakuntauudistuksen vaikutukset kuntiin ja niiden asukkaisiin sekä uudistuksessa toteutettavien muutosten rahoitus ovat vielä avoinna ja aikatauluttamatta, ja se tuo epävarmuutta toiminnan suunnittelulle ja talouden raamitukselle koko taloussuunnittelukauden ajalle.

Väestönkehitys ja työllisyys

Kaupungin väestönkasvu on vuosina 2011-2015 ollut aiempiin vuosiin verrattuna suhteellisen nopeaa ja ylitti Tilastokeskuksen vuonna 2015 laaditun väestöennusteen ensimmäisen vuoden (2015) luvun yli seitsemällä sadalla hengellä. Etenkin 15-64 -vuotiaiden ja 0-14 -vuotiaiden määrän kasvu on ollut ennustettua suurempi.

Kuntien välinen nettomuutto oli tappiollista välillä 2004-2009, mutta vuodesta 2010 alkaen tulomuutto on ylittänyt lähtömuuton. Kasvu on, kuten koko maan tasollakin, paljolti maahanmuuton ansiota. Nettosiirtolaisuus on ollut Turulle voitollista koko 2000-luvun.

Vuonna 2015 Turun väestö kasvoi 2 084 hengellä ja väkiluku oli vuoden lopussa 185 908. Lisäyksestä vieraskielisten osuus oli 1 054 ja kokonaislukumäärä kaupungissa 18 781. Vuoden 2015 aikana vieras-

kielisen väestön määrä kaupungissa nousi yli kymmenen prosentin. Turun ruotsinkielisten määrä ylitti 10 000 vuoden 2015 aikana ja oli vuoden lopussa 10 033, jossa lisäystä edellisvuodesta 109.

Suomeen saapui vuoden 2015 aikana 32 476 turvapaikanhakijaa. Suurin osa heistä oli irakilaisia (20 484). Seuraavaksi eniten hakijoita saapui Afganistanista, Somaliasta ja Syyriasta. Vuoden 2015 tulleiden turvapaikanhakijoiden profiilissa painotui nuoret miehet (noin 65 % tulijoista on miehiä). Aikuisten naisten osuus tulijoista oli runsas 10 prosenttia. Pienten lasten ja vanhusväestön osuus oli vähäinen.

Turkuun majoitettiin syksyn 2015 aikana noin tuhat turvapaikanhakijaa, joista valtaosa oli nuoria miehiä. Pieniä lapsia tai vanhuksia oli hyvin vähän. Arvioiden mukaan turvapaikanhakijoiden määrä pysyy korkeana pitkään, joskin painetta maahanmuutolle pyritään hillitsemään kansallisin ja kansainvälisin toimin.

Kotoutumista tukevien palveluiden tarve tulee kuitenkin merkittävästi kasvamaan vuodesta 2016 eteenpäin.

Alueelliset kehitysnäkymät -katsauksessa arvioidaan alkaneen vuoden näyttävän varovaisen luopaavalta työllisyyden suhteen Turun seudulla. Kokonaistyöttömyysaste on seuraamassa nuorten työttömyyden kehityslinjaa eli kääntymässä laskuun, mikäli yleinen suhdannetilanne ei heikkene.

Turun kaupungin työttömyysaste oli helmikuussa 2016 kymmenen suurimman kaupungin vertailussa viidenneksi korkein. Turku korkeampi työttömyysaste oli Tampereella, Oulussa, Jyväskylässä ja Lahdessa. Pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista työttömistä oli Turussa kuudenneksi ja nuorisotyöttömien osuus seitsemänneksi korkein.

1.3 Toiminnan kehittämissuunnitelma ja strategiset painopisteet (kv)

Turun kaupungin kehittämisen lähtökohtana toimivat Turku 2029 -kaupunkistrategian visio, toimintalupaukset ja päämäärät sekä strategisten ohjelmien linjaukset. Strategiset ohjelmat sisältävät yhteensä 41 linjausta.

Turun sijainti joen, meren ja saariston äärellä tarjoaa ainutkertaisen vetovoimatekijän kaupungin kasvulle. Vetovoimaisuutta vahvistaa arvokas ja monimuotoinen luonnonympäristö sekä Suomen vanhimman kaupungin historiallinen rakennettu ympäristö. Näitä vahvuuksia hyödyntäessään kaupunki kantaa vastuunsa niin luonnon kuin kulttuuriympäristönkin säilymisestä.

Kaupungin toiminnan päämääränä on kaupunkilaisien kestävä hyvinvointi. Väestön ikääntyminen, työttömyys, hyvinvointiin liittyvien ongelmien kasaantuminen ja resurssien oikea kohdentaminen ovat esimerkkejä toimintaympäristöön liittyvistä haasteista, joiden ratkaiseminen edellyttää kokonaisvaltaista toimintatapojen muutosta. Kaupungin palvelurakennetta on muutettava siten, että kallis erityistyö ja korjaava työ vähenevät ja toimintaa suunnataan mahdollistavaan ja ehkäisevään työhön. Palvelumuotoilulla ja -ohjauksella parannetaan erityisesti paljon palveluja käyttävien palveluketjuja. Kun investoidaan oikealla tavalla ehkäiseviin, tarpeenmukaisesti monialaisiin ja yhteen sovitettuihin palveluihin, syntyy sekä hyvinvointihyötyjä että taloudellisia säästöjä.

Palvelut järjestetään vaikuttavien palveluketjujen avulla siten, että asiakaspalvelu on toiminnan keskiössä. Palveluja toteutetaan kiinteässä ja laajassa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Turun alueella on monipuolinen elinkeinorakenne, jonka tukena on laadukkaat ja joustavat yritys- ja innovaatiopalvelut. Paras tapa hoitaa työllisyyttä on kehittää ja tukea yritysten syntyä, kilpailukykyä ja kasvua, jolloin työvoimalle syntyy aitoa ja pysyvää kysyntää. Turun logistinen sijainti EU:n TEN-T (Trans European Network) runkoverkossa ja osana Tukholmasta, Turun ja Helsingin kautta Pietariin ulottuvalla kasvuvyöhykkeellä tarjoaa kaupungille mahdollisuudet kehittyä merkittävänä logistisena solmukohtana.

Turun erityisenä vahvuutena ovat laadukkaat yliopistot, ammattikorkeakoulut ja muut oppilaitokset. Ne tukevat kaupungin jatkuvaa uudistumista luomalla pohjaa laaja-alaiselle osaamiselle ja luovuudelle. Turun 40 000 opiskelijaa ovat merkittävä potentiaali kaupungille ja sen yrityksille.

Matkailu- ja kongressikaupunkina kehittymisen näkökulmasta Turun historia, kulttuuripalvelut, tapahtumatoiminta, saaristo, merellisyys ja joki ovat merkittäviä vetovoima- ja elinvoimatekijöitä.

Kaupungin uudistumisen lähtökohtana ovat toiminnan läpinäkyvyys ja tietoon perustuva johtaminen, joita tuetaan ajanmukaisilla tietojärjestelmillä. Tämän vuoksi kaupunki haluaa tuntea asukkaansa ja asiakkaansa paremmin. Keskeisiä elementtejä tuottavuuden parantamisessa ovat lisäksi kaupungin tilojen käytön tehostaminen, aktiivinen omistajaohjaus ja tukipalvelujen tuoteistaminen. Yhteiset pelisäännöt varmistavat

kaupungin voimavarojen tehokkaan ja tarkoituksenmukaisen käytön.

Palvelujen ja toimintojen digitalisointi mahdollistaa organisaatio- ja kustannusrakenteen keventämisen ja henkilöstön ajankäytön kohdentamisen vaativampiin tehtäviin. Asukkaille ja asiakkaille tämä tarkoittaa aikaisempaa parempia mahdollisuuksia käyttää kaupungin palveluja ajasta ja paikasta riippumatta.

Uudistamalla palveluja laajalla innovaatioyhteistyöllä avoimuuden periaatteita noudattaen kaupunki edistää myös uusien liiketoimintamahdollisuuksien ja palvelumuotojen syntymistä. Jotta kehittäminen olisi tehokasta, tarvitaan kaupunkitasolla yhteisiä menetelmiä ja työvälineitä, joilla kehittämistä hallitaan.

Aktiivinen rakentaminen, joka tarkoittaa sekä määrätietoista uudisrakentamista, että täydennysrakentamista, on aina ollut eräs kasvavan kaupungin tunnusmerkeistä. Kaupungin kehittäminen laajoina kokonaisuuksina tukee elinkeinoelämän kilpailukykyä ja asukkaiden viihtyvyyttä.

Ilmastotietoinen kaupunkikehitys edellyttää entistä kestävämpää rakentamistapaa ja uudenlaista innovatiivisuutta kaikessa toiminnassa aluesuunnittelusta korjausrakentamiseen. Tämän ymmärryksen ja osaamisen arvo korostuu tulevaisuuden yhdyskuntarakennetta luotaessa.

Kehittämismalli

Turun kaupungissa kehittäminen perustuu kaupungin kehittämismalliin (Kh 29.9.14, § 368). Peruskaupunki noudattaa kehittämismallia kaikessa kehittämisessä. Strategiaa toteutetaan pääosin hankkeina ja projekteina. Merkittävimmät hankkeet ja projektit nostetaan toimialojen ja konsernihallinnon strategisiin ja operatiivisiin sopimuksiin.

Kehittämismalli yhtenäistää kehittämiseen liittyvät käsitteet, rakenteet ja työtavat. Kehittämismalli sisältää sekä kehittämiskokonaisuuden johtamisen (=salkunhallinta) että yksittäisen projektin johtamisen (=projektinhallinta).

Jokainen hanke ja projekti sijoitetaan kaupungin strategiarakennetta mukailevaan salkkuun tai toimialan salkkuun. Kehittämissalkkua ohjaa nimetty salkunomistaja ja salkun ohjausryhmä. Kehittämismallin käytössä hyödynnetään Thinking-Portfolio -salkunhallintavälinettä.

Kaupungin kärkihankkeet

1. Keskustan kehittäminen

Kaupunginhallitus on 2.5.2016, § 177 päätöksellään käynnistänyt Keskustan kehittämisen kärkihankkeen jonka tavoitteena on kaupunkikeskustan elinvoiman turvaaminen ja uudistaminen.

Kärkihanketyö käynnistetään asettamalla työryhmä pohtimaan kehittämis ehdotuksia ja luomaan strateginen visio keskustan kehittämisestä. Kärkihankkeessa määritetään keskeisimmät tavoitteet ja toimenpide-ehdotukset keskustan elinvoimai-

suuden vahvistamiseksi. Visiotyössä valmistuvan näkemyksen pohjalta käydään lähete keskustelut avoimilla foorumeilla sekä kaupunginvaltuustossa ja -hallituksessa. Näiden pohjalta tuodaan kärkihankkeen jatko päätöksentekoon keväällä 2017.

2. Turun kampus ja tiedepuisto

Kaupunginhallitus on 25.4.2016 § 163 päätöksellään käynnistänyt Turun kampus ja tiedepuisto kärkihankkeen. Kärkihankkokonaisuudella tavoitellaan kunnianhimoista alueen älykaupungin toiminnallista konseptia, maankäytön, asumisen, rakentamisen ja liikenteen suunnitelmaa sekä palveluiden ja elinkeinotoiminnan yhdistämistä fyysisen ympäristön toteutukseen. Keskeinen elementti on alueen logistinen saavutettavuus - erityisesti tunnin juna -hanke, jolla kampus- ja tiedepuistoalue kytkeytyy vahvasti pääkaupunkiseudun työssäkäyntialueeseen.

Kärkihankkeen kannalta olennaista on kumppanuusajattelu sekä kytkeä hankkeeseen monipuolinen korkeakoulu- ja yritysmaailman innovatiivisuus. Monipuoliselle älykaupungin kokeilu-, kehitys-, ja tutkimustoiminnalle kärkihankke tarjoaa näyteikkunan ja houkuttelevan kehitysalustan. Kaikilta osin hankkeessa haetaan yhdessä tekemisen ja kumppanuuden mallisuorituksia.

Kärkihankkeen menestymistä tulevat osoittamaan alueelle kohdistuvat investoinnit, hankkeen avulla kehittyvä liiketoiminta ja syntyvät työpaikat sekä aluebrändin kansallinen ja kansainvälinen tunnistettavuus.

3. Palveluohjauksen uudistaminen

Neuvonnan ja palveluohjauksen tarve tulee kasvamaan ja on jo kasvanut erityisesti ikääntyneen väestön osalta. Asukkaiden ja asiakkaiden omaehtoinen itsestään huolehtiminen ja aktiivinen ote elämään ovat nyt ja tulevaisuudessa tärkeitä. Näitä elementtejä tukemaan tarvitaan palveluohjauksista, jossa kohtaavat asiakkaan tarve, työntekijöiden palveluohjauksellinen osaaminen ja yhteistyö sekä yksityisen sektorin että kolmannen sektorin kanssa.

Palveluohjauksella tarkoitetaan sekä asiakastyön menetelmää, että palveluiden yhteensovittamista organisaatioiden tasolla. Palveluohjaus on vakiintunut tarkoittamaan yksilökohtaista palveluohjauksista, jossa keskeistä on asiakkaan ja työntekijän luottamussuhde ja asiakaslähtöinen työskentelytapa. Hyvään tulokseen pääsemisen on todettu edellyttävän aitoa kohtaamista, luottamusta, työntekijän tieto-taitoa, sitoutumista, asiakkaasta välittämistä ja hänen näkemystensä kunnioittamista.

Yhteiskunnalliset muutokset tulevat vaikuttamaan palveluohjauksen lisääntyvään tarpeeseen. Soteuudistuksessa on suunniteltu, että kuntien tehtäväksi jää terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttavia asioita ovat muun muassa varhaiskasvatus ja koulutus, liikuntamahdollisuudet, ruoka- ja kulttuuripalvelut, kaavoitus ja liikennejärjestelyt. Näiden ja monien muiden asioiden hoidosta on vastuussa kunta.

Lisäksi eri kaupungeissa on havaittu, että pieni vähemmistö asukkaista aiheuttaa suuren osan sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannuksista. Useat näistä suurkuluttajista ovat ikääntyneitä tai päihde- ja mielenterveysasiakkaita. Toisaalta osa suurkuluttajista ovat tietyssä elämänvaiheessa tai tilanteessa olevia kuten ikääntyneet elämänsä viimeisinä vuosina tai infektiokierteessä olevia pikkulapsia. Suurkuluttajuus vaatii eri toimijoiden yhteistyötä ja näin ollen yhteistyönä tehtävää palveluohjausta, jotta asiakkaan palvelut toimivat asiakkaan kannalta oikea-aikaisesti, mutta myös kustannustehokkaasti.

Kärkihankkeena Palveluohjaus palveluita paljon käyttäville muodostuu neljästä toisistaan tukevasta osasta, jotka puolestaan jakautuvat useammaksi projektiiksi:

1) Ikäihmisten palveluohjaus

2) Terveyspalvelujen uudistaminen

3) Perhe- ja sosiaalipalveluiden toiminnan kokonaiskehittäminen.

4. Palvelujen digitalisoiminen

Kaupungin strategia korostaa kaupungin edelläkävijyyttä palvelutuottamisessa ja -ohjaamisessa sekä digitaaliseen asiointiin ja verkkoviestintään tehtäviä panostuksia.

Kärkihankkeen tavoitteena on tehdä Turusta palvelutuottamisen ja -kehittämisen edelläkävijä sekä uusien elinkeinojen kehittymisen mahdollistaja. Konsernitasoinen hanke tuottaa ja koostaa

työkaluja ja toimintamalleja kaupungin digitaalisten palvelujen yhteiskehittämiseksi asiakaslähtöisemmiksi sekä edistää kaupungin digitaalisen perustan ja siihen liittyvien kyvykkyyksien kehittämistä.

Toimialoilla kehittämisen trendejä ovat toiminnan digitalisointi (mm. opetusympäristön digitalisointi ja omahoito verkossa), asiointin digitalisointi toimialasta riippumattomasti (mm. ostaminen, palvelujen käytön digitalisointi) sekä monikanavaisuus ja avoin oppimisympäristö (mm. virtuaalimuseovierailu).

5. Hiilineutraalisuutta ja smart city -konseptia edistävä kärkihänke

1.4 Lausekkeet

<i>Lausekkeet kv</i>	<i>Lausekkeet kh</i>	<i>Lausekkeet kj</i>
<i>Lautakunta/toimielin:</i> Lausekkeen teksti	<i>Lautakunta/toimielin:</i> Lausekkeen teksti	<i>Lautakunta/toimielin:</i> Lausekkeen teksti
<i>Lautakunta/toimielin:</i> Lausekkeen teksti	<i>Lautakunta/toimielin:</i> Lausekkeen teksti	<i>Lautakunta/toimielin:</i> Lausekkeen teksti

2.1 Määrärahat ja investoinnit (kv)

Määrärahat ja investoinnit (kj)

	TOT 2015	TA 2016 yhteensä	TAE 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Käyttötalousosa, 1.000 €						
Kaupunginhallitus						
Toimintatulot	53 865	57 854	55 079	55 725	55 880	56 035
Valmistus omaan käyttöön	751	4 800				
Toimintamenot	134 838	155 551	153 639	145 145	146 400	147 255
Toimintakate	-80 222	-92 897	-98 560	-89 420	-90 520	-91 220
Muutos-%		15,8	6,1	-9,3	1,2	0,8
	TOT 2015	TA 2016 yhteensä	TAE 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Investointiosa, 1.000 €						
Kaupunginhallitus						
Investointimenot	5 139	42 300	40 754	5 979	4 929	3 029
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	13					
Pysyvien vastaavien luovutustulot			128 000			
NETTO	-5 126	-42 300	87 246	-5 979	-4 929	-3 029
Muutos-%		725,2	-306,3	-106,9	-17,6	-38,5

2.2 Määrärahat palvelualueittain (kh)

Ks. esityslistan liite 2

2.3 Muutokset

Kaupunginvaltuusto

1.000 €,	2017	2018	2019	2020
Yhteensä				

Kaupunginhallitus

1.000 €	2017	2018	2019	2020
Yhteensä				

Kaupunginjohtaja

1.000 €	2017	2018	2019	2020
Yhteensä				

2.4 Sidotut investoinnit (kh)

Ks. esityslistan oheismateriaali 1, sivu 18

2.6 Kaupunginhallituksen omarahoitusosuudet kohteittain (kh)

Ks. esityslistan liite 3

3.1 Työvoiman käyttö (kv)

Henkilötyövuodet (htv) ja kustannukset (€)	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Kh yhteensä (htv)	549,3*	542,0*	538,0				
Kh, palkat ja palkkiot (€)							
Konsernihallinto (htv)	191,8**	191,0**	201,0**				
Konsernihallinto, palkat ja palkkiot €							
Palvelukeskukset (htv)	357,5	351,0	337,0				
Palvelukeskukset, palkat ja palkkiot (€)							
Lisätietoja: *Tsek ei ole mukana htv-luvussa. ** Sisältää myös sisäisen tarkastuksen.							

3.2 Tilojen ja alueiden käyttö (kh)

Käytössä olevat tilat ja alueet, konsernihallinto	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tilat yhteensä (m ²)	6 038	6 038	6 038		6 038	6 038	6 038
Sisäisen vuokran perusteena olevat tilat (m ²)	6 038	6 038	6 038		6 038	6 038	6 038
Muut tilat (m)							
Alueet yhteensä (ha)							
Sisäinen vuokra yhteensä (€)	1 290 889	1 290 889	1 290 889		1 290 889	1 290 889	1 290 889

Lisätietoja:

TAE 2017 luvut perustuvat 16.2.2016 hetken ennusteeseen vuoden 2017 tila- ja vuokramääristä.

Arviot vuosien TS 2018-2020 tila- ja vuokramääristä pohjautuvat TAE 2017-lukuun sekä olettamukseen, että seuraavat tilahankkeet toteutuvat:
Konsernihallinnolla ei vahvistettuja tilahankkeita.

Käytössä olevat tilat ja alueet, palvelukeskukset	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tilat yhteensä (m ²)	19 054	19 054	18 207		18 207	18 207	18 207
Sisäisen vuokran perusteena olevat tilat (m ²)	19 054	19 054	18 207		18 207	18 207	18 207
Muut tilat (€)	365 600	365 600	365 600		365 600	365 600	365 600
Alueet yhteensä (ha)							
Sisäinen vuokra yhteensä (€)	2 926 016	2 926 016	2 714 967		2 714 967	2 714 967	2 714 967

Lisätietoja:

TAE 2017 luvut perustuvat 16.2.2016 hetken ennusteeseen vuoden 2017 tila- ja vuokramääristä. TAE 2017 luvussa huomioitavaa:

TSEK:in siirtyminen osaksi Science Parkia huomioitu vähentämällä TSEK:in neliöt (993 m²) ja vuokrat 17 587 €/kk vuoden 2017 luvusta.

Velkaneuvonta tulee siirtymään Linnankatu 55 tiloista uusiin tiloihin todennäköisesti vuoden 2017 alussa. Uusien tilojen tilamäärä ja vuokra ei vielä tiedossa, joten tilamäärä- ja vuokramuutosta ei ole voitu vielä huomioida vuoden TAE 2017 luvuissa.

Muut tilat (€) luku kertoo Matkailun palvelukeskuksen laivahostel Boreasta maksaman sisäisen vuokran.

Arviot vuosien TS 2018-2020 tila- ja vuokramääristä pohjautuvat TAE 2017-lukuun sekä olettamukseen, että seuraavat tilahankkeet toteutuvat:

Palvelukeskuksilla ei vahvistettuja tilahankkeita 2018-2020.

4.1 Strategiset tavoitteet (kv)

Kärkihanke 1: Digitaalinen asiointi	<i>Strateginen teema: Vaikuttava ja uudistuva kaupunki</i> <i>Strateginen linjaus: 3.2.3</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>			
Arviointikriteeri: Kuntalaistiliin liitettyjen palvelujen määrä	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
	2 kpl	3 kpl uutta	3-5 kpl uutta				
Tavoitteen kuvaus: Asiakkaan digitaalinen asiointi Turun kaupungin kanssa (MunTurku) (edellyttää palvelujen digitalisoimisen ja tunnistautumisen).							

Kärkihanke 2: Keskustan kehittäminen	<i>Strateginen teema: Rakentuva kaupunki ja ympäristö</i> <i>Strateginen linjaus: 3.3.2</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset: 3.3.1</i>			
Arviointikriteeri: Keskustan kehittämisen visiotyö sekä siihen liittyvä toteutus suunnitelma mittareineen valmis.	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
		Käynnistetty	Visiotyö valmis				
Tavoitteen kuvaus: Keskustan kehittämisen kärkihankkeen tavoitteena on kaupunkikeskustan elinvoiman turvaaminen ja uudistaminen.							

Kärkihanke 3: Turun kampus ja tiedepuisto	<i>Strateginen teema: Rakentuva kaupunki ja ympäristö</i> <i>Strateginen linjaus: 3.3.1</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset: 3.3.3, 3.3.7, 3.3.10</i>			
Arviointikriteeri: Turun kampus ja tiedepuiston masterplan valmis ja purettu soveltuville osin etenemis-malleihin. Toteutusprojekteja käynnissä.	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
		Käynnistetty	Masterplan valmis ja toteutus käynnistetty				
Tavoitteen kuvaus: Kärkihankekokonaisuudella tavoitellaan kunnianhimoista alueen älykaupungin toiminnallista konseptia, maankäytön, asumisen, rakentamisen ja liikenteen suunnitelmaa sekä palveluiden ja elinkeinotoiminnan yhdistämistä fyysisen ympäristön toteutukseen.							

Kärkihanke 4: Palveluohjauksen uudistaminen	<i>Strateginen teema: Terve ja hyvinvoiva kaupunkilainen</i> <i>Strateginen linjaus: 2.1.3</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset: 2.1.3, 2.1.2, 3.2.2</i>			
Arviointikriteeri: Hanketta toimeenpanevien projektien eteneminen aikataulussa	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
		Hankkeen käynnistäminen	Toteutus		Toteutus	Toteutus	
Tavoitteen kuvaus: Kokonaisuus muodostuu toisiaan tukevista osista: Ikäihmisten palveluohjaus, Terveyspalvelujen uudistaminen, Perhe- ja sosiaalipalvelut - toiminnan kokonaiskehittäminen, Varsinais-Suomen uusi psykiatrian toimintamalli. Lisäksi palveluohjaus-hanke on osana kaupungin monikanavaisen asiakaspalvelun kehittämistä (ei vain paljon palveluita käyttäville).							

Kärkihanke 5: Hiilineutraalisuuden ja smart city -konseptin edistäminen	<i>Strateginen teema:</i> <i>Strateginen linjaus:</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset:</i>			
Arviointikriteeri:	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tavoitteen kuvaus:							

4.2 Strategiset hankkeet (kh)

Hyvinvointi ja aktiivisuus

Nuorisotyöttömyyden vähentäminen Pitkäaikaistyöttömien aktivointi	<i>Strateginen teema: Yrittävä ja osaava kaupunki</i> <i>Strateginen linjaus: 3.1.4</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset: 2.2.7</i>			
	Arviointikriteerit:	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Nuorisotyöttömien osuus	13,2 %	-	13,0 %				
Työllisyysmäärärahan vaikuttavuus:							
Henkilöitä aktivointi- ja työkykypalveluiden piirissä	1031	-	1400				
Kokonaisasiakasmäärä	2384	-	3300				
Uusien asiakkaiden määrä	1844	-	2300				
Työmarkkinatuen kuntaosuudella olevien ohjausaktiivointitoimiin	ei tietoa	600	1100				
Aktiivointiaste *	ei tietoa	ennuste 37 %	42 %				
Tavoitteen kuvaus: Nuorisotyöttömien osuuden vähentäminen ja kunnan maksuosuuden vähentäminen toimenpiteillä, jotka toteutetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa huomioiden opiskelu ja toimintakyky.							
* Asiakkuuden lopettamisyyinä on: työllistetty, opiskeluun siirtynyt, kuntouttavassa työtoiminnassa olevat, Koho-harjoittelussa olevat).							

Terveiden elämäntapojen edistäminen	<i>Strateginen teema: Terve ja hyvinvoiva kaupunkilainen</i> <i>Strateginen linjaus: 2.1.1</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset: 2.1.2, 2.3.1, 2.3.7</i>			
	Arviointikriteerit:	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Ylipainoisten lasten ja nuorten osuus:							
- 4 vuotiaat	-	-	pohjaluku käyttöön				
- 5 lk							
- 8 lk							
Turkulaisten koululaisten fyysinen toimintakyky (Move).							
Vertailu kansalliseen viitearvoon: 5 lk tytöt ja pojat							
- 20 m viivajuoksu	-	-	pohjaluku käyttöön				
- vauhditon kolmiloikka							
- ylävartalon kohotus							
- Etunojapunnerrus							
- Liikkuvuus							

- Heitto-kiinniottoyhdistelmä							
-------------------------------	--	--	--	--	--	--	--

Tavoitteen kuvaus: Tavoitteena turkulaisten perheiden kannustaminen terveiden elämäntapojen omaksumiseen. Toimenpitein lisätään lasten ja nuorten liikkumista ja aktiivisuutta sekä vähennetään ylipainoa.

Yksinäisyyden ja ulkopuolisuuden vähentäminen	Strateginen teema: Terve ja hyvinvoiva kaupunkilainen Strateginen linjaus: 2.1.1			Muut toteutettavat linjaukset: 2.2.3, 3.1.4				
	Arviointikriteerit:	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus % (ATH)								
- 20-54 -vuotiaat (turkulaiset vrs kansallinen ka)	10,3%/ 9,4%	-		Laskee				
- 55-74 -vuotiaat (turkulaiset vrs. kansallinen ka)	11,6%/ 7,3%	-		Laskee				
- +75-vuotiaat (turkulaiset vrs kansallinen ka)	12,4%/ 12,4%	-		Laskee				
Ei yhtään läheistä ystävää % oppilaista (Kouluterveyskysely 2013)								
- 8-9lk (turkulaiset vrs. kansallinen ka)	8,1%/ 8,4% (2013)	-		Laskee				
- Lukion 1. ja 2. vuosikurssit (turkulaiset vrs. kansallinen ka)	6,0%/ 6,4% (2013)	-		Laskee				
- Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat (turkulaiset vrs. kansallinen ka)	6,4%/ 7,5% (2013)	-		Laskee				
Kiusaamiseen ei ole puututtu koulun aikuisten toimesta % (Kouluterveyskysely 2013)								
- 8. ja 9. luokan oppilaat (turkulaiset vrs. kansallinen ka)	69,8%/68,1% (2013)	-		Laskee				
- Lukion 1. ja 2. vuosikurssin oppilaat (turkulaiset vrs kansallinen ka)	91,2%/88,7% (2013)	-		Laskee				
Tavoitteen kuvaus Lasten ja työikäisten yhteisöllisyyden lisääminen ja ikäihmisten yksinäisyyden vähentäminen mm. palveluohjauksen keinoin.								

Vaikuttava ja uudistuva kaupunki

Palvelujen ja prosessien digitalisoiminen	Strateginen teema: Vaikuttava ja uudistuva kaupunki Strateginen linjaus: 3.2.3			Muut toteutettavat linjaukset: -			
Arviointikriteeri toteutumiselle:	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
<ul style="list-style-type: none"> sähköisen potilastietojärjestelmään linkitetyn terveystarkastuksen luominen raportointijärjestelmän kehittäminen verkkokauppa kohti kuntalaistilä tuotteisiin on lisätty 3-4 tuotetta/palvelua prosessien kehittäminen; tehtävät kirjautuvat prosesseittain työntekijöille asiointitilin laaja käyttöönotto ja tuki suoritetaan päätökseen. keskitetty asiakaspalvelu toiminnassa 2017 uusien palvelukanavien kehittäminen (linkitty toimitilojen vaihdokseen) 			ks. arviointikriteerit				
Tavoitteen kuvaus: <ul style="list-style-type: none"> Dipake- ja 6Aika Turun osakokonaisuus Metku, sähköinen työnkulku TVA-arvioinneille ja tehtäväkuville Ennustusohjainen palveluohjaus Työterveyshuoltoon Hankintaprosessiin kaupunkitason yhtenäinen prosessi ja yhteiset työvälineet hankintasopimushallintaan ja pienhankintojen hallinnointiin* Palvelujen ja prosessien digitalisoiminen (IoT- ja robot) Uusien työ- ja tilankäyttökonseptien kehittäminen 							

Paremmen johtamisen kokonaisuus	Strateginen teema: Vaikuttava ja uudistuva kaupunki Strateginen linjaus: 3.2.4			Muut toteutettavat linjaukset: 2.1.2, 2.3.3-			
Arviointikriteeri toteutumiselle:	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Paremmen johtamisen periaatteiden jalkautuminen Tiedolla johtamisen koulutusohjelmaan osallistuminen Turku DW koko kaupungin käyttöön			ks. arviointikriteerit				
Tavoitteen kuvaus: Paremmen johtamisen hanke organisaation toiminnan parantamisen, johtajuuden kehittämisen sekä tiedolla johtamisen kehittäminen.							

Monikanavainen asiakaspalvelu	<i>Strateginen teema: Vaikuttava ja uudistuva kaupunki</i> <i>Strateginen linjaus: 3.2.3</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>			
Arviointikriteeri toteutumiselle:	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
			?				
Tavoitteen kuvaus: Dipake ja monikanavaista asiakaspalvelua tukevat 6Aika osakokonaisuudet							

Kustannuslaskennan kehittäminen	<i>Strateginen teema: Vaikuttava ja uudistuva kaupunki</i> <i>Strateginen linjaus: 3.2.4</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>			
Arviointikriteeri toteutumiselle:	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
- tilauksellisten ostolaskujen osuus: järjestelmien käyttöaste (sopimushallinta ja pienhankinnat)			80 %				
Tavoitteen kuvaus:							

Datan ja rajapintojen avaaminen	<i>Strateginen teema: Vaikuttava ja uudistuva kaupunki</i> <i>Strateginen linjaus: 3.2.3</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>			
Arviointikriteeri toteutumiselle: ks. TA-sarake	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
			Päätöstiedon julkisten osien avaaminen kaikkien kuntalaisten käyttöön Palvelukonfiguraattori käytössä ja siihen tuotu 2-4 uutta palvelukokonaisuutta				
Tavoitteen kuvaus: 6Aika -kokonaisuuteen sisältyvät hankkeet/projektit							

Uusien työ- ja tilankäyttökonseptien kehittäminen	<i>Strateginen teema: Vaikuttava ja uudistuva kaupunki</i> <i>Strateginen linjaus: 3.2.7</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>			
Arviointikriteeri toteutumiselle: ks. TA.sarake	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
		Toimistotilojen tilakonsepti	Tarveselvitys keskustan toimistotilaratkaisusta		Selvitys mahdollisuuksista muiden tilatyypin (koulut ja päiväkodit) konseptointiin		
Tavoitteen kuvaus: 2016 käynnistetään työympäristöjen kehittämishanke, joka jatkuu vuoteen 2017. Ensivaiheessa tavoitteena on määritellä toimistojen tilakonsepti ja laatia tarveselvitys keskustan toimistotilaratkaisusta. Jatkossa haetaan myös mahdollisuuksia muiden tilatyypin (esim. koulut ja päiväkodit) konseptointiin.							

Kestävän kehityksen budjetointi	<i>Strateginen teema: Vaikuttava ja uudistuva kaupunki</i> <i>Strateginen linjaus: 3.2.7</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>			
Arviointikriteerit toteutumiselle:	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Ekotukitoimenpiteet Energiatehokkuustoimenpiteet Osahankkeiden toteutuminen			ks. arviointikriteerit				
Tavoitteen kuvaus: Energia- ja resurssiviisauden ulottaminen kaikkeen toimintaan kaupungissa.							
Ekotukitoiminta, Investointien elinkaarikustannusten vaikuttavuuden arviointi yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa, Resurssiviisautuspilotteja. Energia- ja resurssitehokkuuden kehittäminen ja jalkauttaminen kaupunkikonsernissa, ympäristötietoisuuden lisääminen, ekotukihenkilöiden kouluttaminen, kalustekierrätyssovelluksen kehittäminen. Investointien elinkaarikustannusten vaikuttavuusarvioinnin testaaminen.							

Yrittävä ja osaava kaupunki

Innovaatioympäristön ja tiedepuistoalueen rakentaminen osaamisen hyödyntämiseksi ja kaupallistamiseksi	<i>Strateginen teema: Yrittävä ja osaava kaupunki</i> <i>Strateginen linjaus: 3.1.1</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset: 3.1.2, 3.1.4, 3.1.6</i>			
Arviointikriteeri toteutumiselle: - Turku Future Technologies - Biohautomokonsepti - Life Science -kiihdyttämö - Digitulevaisuus	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
			ks. arviointikriteerit				

Tavoitteen kuvaus: Toteutetaan Turun kaupunkiseudun kasvusopimukseen 2016-2018 kirjattuja toimenpiteitä (5 kpl), joilla rakennetaan Suomen paras innovaatio- ja yrityspalvelukeskittymä Sciece Parkin alueelle.

Sinisen ja vihreän teollisuuden symbioosit	<i>Strateginen teema: Yrittävä ja osaava kaupunki</i> <i>Strateginen linjaus: 3.1.1</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>			
Arviointikriteeri toteutumiselle: - Blue Industry Park -toimintakonsepti - Smart Chemistry Park -tukihanke - EU:n valmistella olevan Blue Growth Vanguard-aloitteen kytkeminen Turun elinkeinopolitiikan työkaluksi -Suomen valmisteilla olevan kansallisen meripolitiikan valmisteluun osallistumien ja vaikuttaminen Turun kaupunkistrategian pohjalta	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
			ks. arviointikriteerit				
Tavoitteen kuvaus: Toteutetaan Turun kaupunkiseudun kasvusopimukseen 2016-2018 kirjattuja toimenpiteitä (Blue Industry Park ja Smart Chemistry Park), joilla vahvistetaan Turun seudun meri-, ympäristö- ja materiaaliteknologian osaamista.							

Maahanmuuttajat elinkeinopolitiikan voimavaraksi	<i>Strateginen teema: Yrittävä ja osaava kaupunki</i> <i>Strateginen linjaus: 3.1.4</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset: 2.2.3, 2.2.4</i>			
Arviointikriteeri toteutumiselle: - Kasvusopimuksen toimenpiteet: 1. Edellytykset innovaatiotoimintaan ja työllistymiseen 2. Suomen kieli ja kulttuuri 3. Osaamisen hyödyntäminen paikallisessa elinkeinoelämässä Työllisyys selvityksen maahanmuuttajiin liittyvät toimenpiteet	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
			ks. arviointikriteerit				
Tavoitteen kuvaus: Vahvistetaan alueellista kilpailukykyä tukemalla ja luomalla mahdollisuuksia hyödyntää Suomeen muuttaneiden osaajien työpanosta ja innovaatiokykyä.							

Turku Logistics Hub	<i>Strateginen teema: Yrittävä ja osaava kaupunki</i> <i>Strateginen linjaus: 3.1.3</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>			
Arviointikriteeri toteutumiselle:	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
- laaditaan kehittämis- ja kasvusuunnitelma, jonka avulla kehitetään kaikki liikennemuodot kattavaa multimodaalilogistiikkajärjestelmää - lentoliikennettä ja lentoaseman ympäristöä Suomen kakkoskenttänä kehitetään matkustaja- ja rautatiiliikenteen kasvattamiseksi - Tunnin junan suunnitteluun osallistuminen			ks. arviointikriteerit				
Tavoitteen kuvaus: Turun seudun merkityksen kasvattaminen logistisena keskuksena pohjautuen erinomaiseen maantieteelliseen sijaintiin ja olemassa olevien multimodaalijärjestelmien luomaan potentiaaliin.							

Vetovoima	<i>Strateginen teema: Yrittävä ja osaava kaupunki</i> <i>Strateginen linjaus: 3.1.5</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset</i>			
Arviointikriteeri toteutumiselle:	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
- Experience Turku - elämysteollisuuden tukipalvelurakenteen käynnistäminen - Suomen saaristo -yhteistyön toimenpiteet			ks. arviointikriteerit				
Tavoitteen kuvaus: Finnish Archipelago -kärkibrändin ja elämysteollisuuden hanketoiminnan edistäminen							

Rakentuva kaupunki ja ympäristö

Turun Kampus ja tiedepuisto	<i>Strateginen teema: Rakentuva kaupunki ja ympäristö</i> <i>Strateginen linjaus: 3.3.1</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset:</i>			
Arviointikriteeri toteutumiselle:	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
RESURSOINTIHANKE: BALTIC URBAN LAB hanke 2016 - 2018 (ulkopuolinen Central Baltic rahoitus)			Tapahtumia ja työpajoja (lukumäärä)				
<p>Tavoitteen kuvaus: Maankäytön strategisten hankkeiden <u>koordinointi</u> osana elinkeinopolitiikan kehittämistä toimialojen strategisen sopimuksen yhteisen osion mukaisesti. Hankkeita toteutetaan erillisillä projekteilla, joiden päätöksenteko, seuranta ja raportointi talouden ja toiminnan vuosikellon mukaisesti. Projekteissa yhdistetty suunnittelu ja investoinnit. Strategiset linjaukset kytketty toteutusprojektitasolle.</p> <p>BALTIC URBAN LAB: Aluekehitys (sidosryhmä prosessin kehittäminen laajemmalle kaupunki alueelle. Erityisesti elinkeinoelämä mukaan. Lisää resursseja sidosryhmän toimintamallin kehittämiseen ja testaamiseen (sidosryhmäkoordinaattori). Alustava aluesuunnittelu.</p>							

Keskustan kehittäminen	<i>Strateginen teema: Rakentuva kaupunki ja ympäristö</i> <i>Strateginen linjaus: 3.3.2</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset:</i>			
Arviointikriteeri toteutumiselle: Hankkeen toteutuminen	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
			Ks. tavoitteen kuvaus				
<p>Tavoitteen kuvaus: Maankäytön strategisten hankkeiden <u>koordinointi</u> osana elinkeinopolitiikan kehittämistä toimialojen strategisen sopimuksen yhteisen osion mukaisesti. Hankkeita toteutetaan erillisillä projekteilla, joiden päätöksenteko, seuranta ja raportointi talouden ja toiminnan vuosikellon mukaisesti. Projekteissa yhdistetty suunnittelu ja investoinnit. Strategiset linjaukset kytketty toteutusprojektitasolle.</p> <p>Hyödynnetään myös resursointihanketta Baltic Urban Lab hanketta.</p>							

Skanssi	<i>Strateginen teema: Rakentuva kaupunki ja ympäristö</i> <i>Strateginen linjaus: 3.3.1</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset:</i>			
Arviointikriteeri toteutumiselle: Hankkeen toteutuminen	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
			Ks. tavoitteen kuvaus				
<p>Tavoitteen kuvaus: Maankäytön strategisten hankkeiden <u>koordinointi</u> osana elinkeinopolitiikan kehittämistä toimialojen strategisen sopimuksen yhteisen osion mukaisesti. Hankkeita toteutetaan erillisillä projekteilla, joiden päätöksenteko, seuranta ja raportointi talouden ja toiminnan vuosikellon mukaisesti. Projekteissa yhdistetty suunnittelu ja investoinnit. Strategiset linjaukset kytketty toteutusprojektitasolle.</p>							

Logicity	<i>Strateginen teema: Rakentuva kaupunki ja ympäristö</i> <i>Strateginen linjaus: 3.3.1</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset:</i>			
Arviointikriteeri toteutumiselle: Hankkeen toteutuminen	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
			Ks. tavoitteen kuvaus				
Tavoitteen kuvaus: Maankäytön strategisten hankkeiden koordinointi osana elinkeinopolitiikan kehittämistä toimialojen strategisen sopimuksen yhteisen osion mukaisesti. Hankkeita toteutetaan erillisillä projekteilla, joiden päätöksenteko, seuranta ja raportointi talouden ja toiminnan vuosikellon mukaisesti. Projekteissa yhdistetty suunnittelu ja investoinnit. Strategiset linjaukset kytketty toteutusprojektitasolle.							

Linnakaupunki	<i>Strateginen teema: Rakentuva kaupunki ja ympäristö</i> <i>Strateginen linjaus: 3.3.1</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset:</i>			
Arviointikriteeri toteutumiselle: Hankkeen toteutuminen	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
			Ks. tavoitteen kuvaus				
Tavoitteen kuvaus: Maankäytön strategisten hankkeiden <u>koordinointi</u> osana elinkeinopolitiikan kehittämistä toimialojen strategisen sopimuksen yhteisen osion mukaisesti. Hankkeita toteutetaan erillisillä projekteilla, joiden päätöksenteko, seuranta ja raportointi talouden ja toiminnan vuosikellon mukaisesti. Projekteissa yhdistetty suunnittelu ja investoinnit. Strategiset linjaukset kytketty toteutusprojektitasolle.							

Blue Industry Park	<i>Strateginen teema: Rakentuva kaupunki ja ympäristö</i> <i>Strateginen linjaus: 3.3.1</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset:</i>			
Arviointikriteeri toteutumiselle: Hankkeen toteutuminen	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
			Ks. tavoitteen kuvaus				
Tavoitteen kuvaus: Maankäytön strategisten hankkeiden <u>koordinointi</u> osana elinkeinopolitiikan kehittämistä toimialojen strategisen sopimuksen yhteisen osion mukaisesti. Hankkeita toteutetaan erillisillä projekteilla, joiden päätöksenteko, seuranta ja raportointi talouden ja toiminnan vuosikellon mukaisesti. Projekteissa yhdistetty suunnittelu ja investoinnit. Strategiset linjaukset kytketty toteutusprojektitasolle.							

ECCENTIC -hanke	<i>Strateginen teema: Rakentuva kaupunki ja ympäristö</i> <i>Strateginen linjaus: 3.3.7</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset:</i>			
Arviointikriteeri toteutumiselle: Hankkeen toteutuminen	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen osuus kaikista liikkumismuodoista			?				
Sähköinen liikkuminen							
Tavoitteen kuvaus: Uusien liikennetapojen testaus, evaluointi ja markkinointi sekä MAAS-kehittämisen johtajuus yhdessä Madrid:n, Münchenin, Rusan ja Tukholman kanssa. Maas palveluiden kehittäminen - Turku MAAS palveluiden johtotähti, joukkoliikenteen palvelumallin kehittäminen, Sähköisen liikenteen edistäminen. Ulkopuolinen HORIZON2020 rahoitus.							

5.1 Henkilöstön työhyvinvointi (kh)

Henkilöstöohjelman painopistealue	Ohjelman alatavoite	Kaupungin tavoite 2017	Toimialan TAE 2017
Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia	Työssä jaksamista tukeva työnantajapolitiikka	Sairauspoissaolot alla suurten kaupunkien keskiarvon (kaupungin tasolla).	Toimialan sairauspoissaolojen (%) aleneminen .
Aktiivinen osaamisen ennakointi	Urapolkujen aktiivinen seuranta	Varhe-maksu alle suurten kaupunkien keskitason (kaupungin tasolla) - alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden määrä (lkm).	Toimialalla alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden (lkm) väheneminen.
Turku on vetovoimainen työnantaja	Taloudellisesti vastuullinen palveluiden tuottaminen	Kaupungin henkilötyövuosien (HTV) aleneminen edellisestä vuodesta.	Toimialan HTV-tavoite asetetaan sopimuksen kohdassa "Resurssien käyttö"

6.1 Tunnusluvut (kh)

Tunnusluku	Tunnusluvun tyyppi	TOT 2013	TOT 2014	TOT 2015	TAM 2016	TAE 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	2021
Konsernihallinto (pois lukien palvelukeskukset) Tunnuslukuina käytetään sopimuksessa olevia taloudenpidon ja resurssien käytön mittareita sekä niistä laskettuja suhdelukuja:										
Toimintamenot (€) <small>Huom. vuonna 2015 ja 2016 konsernihallinnon toimintamenoista on vähennetty Taitoan maksu 5 613.492 €, jotta luvut olisivat vertailukelpoisia</small>	T/T	14 275	13 699 (-4 %)	13 188 (-3,7 %)	11 161 (-15,4 %)	?				
Toimintamenojen osuus kaupunkiemion toimintamenoista (%)	T/T	0,94	0,94 (13699/1455434)	0,89 (13188/1474491)	0,75 (11161/1489543)	?				
Työvoiman käyttö (htv)	T/T	?	?	571	553,5	538				
Palkat ja palkkiot (€), muutos -% edellisestä vuodesta	T/T	9 874	10 603 (+7,4 %)	10 473 (-1,2 %)	11 190 (+6,8 %)	?				
Palkat ja palkkiot henkilötyövuotta kohti (€/htv)	T/T	52,1	56,2	54,9	58,8	?				
Tilojen käyttö (m ²)	T/T	6038	6038	6 038	6 038	6 038				
Tilojen käyttö henkilötyövuotta kohti (m ² /htv)	T/T	?	?	10,6	10,9	11,2				

T/T = tuottavuus ja taloudellisuus

7.1 Muu kaupunkitasoinen ohjaus (kh)

Ohjausasiakirja	Ohjaustieto
6Aika - Avoimet ja älykkäät palvelut	6Aika - Avoimet ja ketterät kaupungit on kestävä kaupunkikehityksen strategia, jossa ovat mukana Suomen suurimmat kaupungit, ns. kuutoskaupungit Helsinki, Espoo, Vantaa, Oulu, Tampere ja Turku. Strategia on kansallisesti erittäin merkittävä: mukana olevissa kaupungeissa asuu 30 % maamme väestöstä. Suurimpien kaupunkiseutujen käyttö uusien innovaatioiden kehitysympäristönä vahvistaa Suomen kilpailukykyä, koska kokonaisuus on riittävän suuri maa-ilmanluokan referenssi-kohteeksi. Strategiassa myös parannetaan kaupunkien palveluprosesseja ja niiden yhteen toimivuutta yli kuntarajojen. Toimenpiteet lisäävät sekä osallistujakaupunkien että koko maan julkisen sektorin tuottavuutta, koska uudet toimintamallit ovat kaikkien kaupunkien ja kuntien käytettävissä.
Elinkeino- ja innovaatiotosopimus	<p>Turun kaupungin tavoitteena on omalla toiminnallaan sekä yhteistyössä yliopistojen ja muiden kumppanien kanssa kehittää toimintaympäristöä ja palveluja, jotka tukevat uusien yritysten käynnistämistä, innovatiivisten yritysten syntymistä ja yritysten kasvua sekä uudistumista Saattamalla alueen toimijat ja palvelut yhteen voidaan työtä tehdä yhdessä ja saavuttaa toiminnan parempaa vaikuttavuutta sekä synergiaetuja, jotka syntyvät nykyistä paremman työnjaon kautta. Asiakkaan näkökulmasta palvelukokonaisuudet ovat helpommin saavutettavissa ja palveluprosessit muodostuvat saumattomiksi kokonaisuuksiksi, jossa palvelut tuottaa yhteistyössä eri toimijat.</p> <p>Sopimuksen lähtökohtana on innovaatio- ja elinkeinopalvelujen tuottaminen yhteisissä toimitiloissa nykyisessä ICT-talossa. Tilajärjestelyistä vastaa TeknologiaKiinteistöt Oy. Sopimukseen pohjautuen ICT-taloon sijoitetaan Turun Yliopiston, Åbo Akademin, Turun Ammattikorkeakoulun innovaatiopalvelut sekä Turku Science Parkin ja Turun Seudun Kehittämiskeskuksen (mukaan lukien Potkuri) palvelut. Edelleen ICT-talossa aloitetaan uusien innovatiivisten yritysten syntymiseen ja käynnistymiseen tähtäävää AHJO-toimintaa. Sopimukseen sisältyy myös yrityshautomo- ja kiihdyttämöpalvelujen kokoaminen yhteen paikkaan. Turun Seudun Kehittämiskeskuksen muuttamisen johdosta avautuu uusia mahdollisuuksia tilajärjestelyihin kaupunkikonsernissa.</p> <p>Sopimuksen ansiosta innovaatio- ja elinkeinopalvelut ovat nykyistä helpommin saavutettavissa. Asiakkaan on mahdollista saada lähes kaikki yritystoimintaan liittyvät palvelut saman katon alta riippumatta siitä, kuka on palvelun tuottaja. Sopimus luo edellytykset myös nykyistä parempaan tehtävien jakamiseen kumppanien kesken ja resurssien tehokkaamman kohdentamisen. Mielikuva yritysmuutosestään kirkastuu ja vahvistuu.</p>
FinnwayLearning-sopimus	<p>Turun kaupunki, Turun yliopisto, Turun ammattikorkeakoulu ja Turun Aikuiskoulutuskeskus käynnistivät vuonna 2012 valmistelun alueellisen koulutusviennin kokoamiseksi ja toimintamallin luomiseksi. Yhteistyösopimus allekirjoitettiin syyskuussa 2013.</p> <p>Konsortio käsittää koko suomalaisen koulutustaaren perusopetuksesta aina korkeakoulujen huippututkimukseen ja aikuiskoulutukseen. Yhteisenä tavoitteena on edistää Suomen ja Turun alueen koulutusvientä kansainvälisillä markkinoilla.</p>
Itämerihaasteen toimenpideohjelma	Ohjaa ja koordinoi Turun kaupungin Itämeritoimenpiteitä vuosina 2014–2018
Valtion ja Turun kaupunkiseudun välinen kasvusopimus (korvaa kohdan Kasvusopimus)	Valtion ja kaupunkiseutujen välisillä kasvusopimuksilla toteutetaan hallituksen kilpailukykykärkihankkeen toimenpiteitä alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen (AIKO) käynnistämisestä. Sopimuksen tavoitteena on Turun kaupunkiseudun elinkeinoelämän kasvun, kansainvälistymisen ja kilpailukykyyn vahvistaminen.
Kaupunkitutkimusohjelma	Kaupunkikehitystä koskevan tutkimusyhteistyön kohdistaminen.
Kaupunkiseudun asunto- ja maapoliittinen ohjelma	Kuntien maanhankinta, maankäyttö- ja maapoliittisten periaatteiden toteutus, tontinluovutus, asemakaavojen toteutumisen edistäminen, haja-asutusalueelle rakentaminen, asuntotuotannon määrälliset ja laadulliset tavoitteet vuoteen 2025 asti.
Maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) aiesopimus 2012-2015	Aiesopimus perustuu pääministeri Kataisen hallituksen hallitusohjelmaan 2011, jonka mukaisesti maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) aie-sopimusmenettelyä jatketaan ja kehitetään sitovammaksi. Menettelyn tarkoituksena on tukea suurten kaupunkiseutujen maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittamista.

	<p>Aiesopimus kuvaa Turun kaupunkiseudun kuntien ja valtion yhteistä tahtotilaa ja tulevaisuuden kehityssuuntia.</p> <p>Aiesopimuksen sisältämät toimenpiteet perustuvat Turun kaupunkiseudun rakennemallityöhön 2035 sekä sen rinnalla käynnissä olevaan seudun liikennejärjestelmätyöhön.</p>
Maakuntakaava	Turun kaupunkiseudun maankäyttö ja kehittäminen.
Maakuntastrategia	Maakuntasuunnitelma ja -ohjelma valmistellaan samanaikaisesti, jolloin ne muodostavat Varsinais-Suomen maakuntastrategian. Varsinais-Suomen maakuntasuunnitelma sisältää maakunnan kehittämisen pitkän aikavälin tavoitteet. Maakuntaohjelma 2014-2017 sisältää yksilöidyt tavoitteet, keskeisimmät hankkeet ja muut kehittämistoimenpiteet sekä suunnitelman ohjelman rahoittamiseksi.
RSGT / Opiskelukaupunki Turku -yhteistyösopimus	Turun kaupunki, kaupungissa toimivat korkeakoulut ja opiskelijajärjestöt vahvistavat omalla toiminnallaan ja yhteisesti sovittavilla toimenpiteillä Turun asemaa opiskelukaupunkina.
Turun kaupungin ja Sitran yhteistyösopimus / Kestävän kehityksen kumppanuus 2015-2018	<p>Osapuolten yhteisenä tavoitteena on vahvistaa tietopohjaa sekä luoda, toteuttaa ja tehokkaasti viestiä kestävän kehityksen mukaisia kaupunkikehitysratkaisuja, joiden avulla luodaan Suomeen hiilineutraalia ja resurssiviisasta tulevaisuutta sekä sitä palvelevaa innovaatio- ja yritystoimintaa.</p> <p>Erityisenä tavoitteena on em. kehityksen ja ratkaisujen referenssialueiden kehittäminen Turun seudulle sekä Turun kaupungin kehittäminen kestävän kaupunkikehityksen kansainväliseksi mallialueeksi.</p> <p>Em. tavoitteiden toteuttamiseksi osapuolet toteuttavat yhdessä hankkeita, joihin kumpikin osapuoli kohdistaa tarvittavan asiantuntemuksen ja muut resurssit sekä kantaa vastuunsa toteutuksesta mahdollisimman tuloksellisesti ja laadukkaasti.</p>
Turun kaupungin kaavoitus- ja toimenpideohjelma rakennemallin toteuttamiseksi	Kaavoitusohjelma ja valmiiden asemakaavojen varanto, arvio rakentuvista asunnoista ja asukkaiden määrästä, arviot rakentuvista työpaikka-alueista vuosille 2015-2018, suuntaa-antavana vuoteen 2025 asti.
Turun kaupunkiseudun rakennemalli 2035	Kaupunkiseudun kilpailukyvyyn ja vetovoiman edistäminen, väestö- ja työpaikkatavoitteet ja yhdyskuntarakenteen kehittäminen vuoteen 2035 asti.
IT-strategia	<ul style="list-style-type: none"> - Resurssien tehokkaampi käyttö yhteisen IT-ohjauksen kautta - IT-ratkaisujen parempi uudelleen käytettävyys ja päällekkäisten investointien välttäminen yhteisellä kehittämissuunnittelulla ja kokonaisarkkitehtuureilla - Kaupunkitason skaalaetujen hyödyntäminen noudattamalla yhteistä linjaa infrastruktuuriratkaisuissa ja IT-tuen järjestämisessä - Kustannustehokkuuden parantaminen hoitamalla toimittajahallinta ja IT-hankinnat yhtenäisellä tavalla - IT:n vaikuttavuuden parantaminen panostamalla systemaattisesti henkilöstön osaamisen kehittämiseen strategian mukaisilla osaamisalueilla.
Tilastrategia	Kaupungin tilojen käyttö
Turku Future Technologies -sopimus	Sopimuksella palvellaan valmistavan teknologiateollisuuden monialaisia teknologia- ja osaamistarpeita. TFT:ssä korkeakoulujen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan osaamista ja palveluja myydään ja markkinoidaan ensisijaisesti Turun ja Lounais-Suomen yrityksille, toiminnallisena painopisteenä Turun ja Rauman talusalueet, mutta myös muualle. Sopimuksessa ovat mukana Aalto Yliopisto, Lappeenrannan Teknillinen Yliopisto, Oulun Yliopisto, Tampereen Teknillinen Yliopisto, Turun Ammattikorkeakoulu, Turun Yliopisto, Yrkeshögskolan Novia/Aboa Mare ja Åbo Akademi.
Valtion ja Pohjoisen kasvuyöhykkeen välinen kasvusopimus	Kasvuyöhykesopimuksen tavoitteena on Pohjoisen kasvuyöhykkeen toiminnallisen kokonaisuuden kokonaisvaltainen kehittäminen siten, että kasvuyöhyke linkittää eri keskuksia laajemmaksi työmarkkina- ja talusalueeksi, joka tarjoaa yrityksille kansainvälisesti houkuttelevia investointikohteita.

LIITTEET

Aluepelastuslaitoksen strateginen sopimus 2017

Vesiliikelaikoksen strateginen sopimus 2017